

Александар ДОНСКИ

Кога се знаат работите што ги изнесовме во првиот дел, воопшто не е чудно што во некои тогашни европски весници илинденските востаници биле нарекувани „Бугари“, на што исто така се повикуваат сегашните големобугарски про-па-гандисти. Вестите за Илинденското востание мину-вале исклучиво низ бугарските шовинистички филтри и такви преку БТА и бугарскиот печат биле пласирани во светот, се со цел за да се покаже „
бугарскиот
карактер
“

на Илинденското востание.

Ваквиот начин на пласманот на вестите бил согледан уште во екот на Илинденското востание. Угледниот руски весник „Новоеврем-ја“ укажал на фактот дека вестите околу Илинденското востание се фалсификуваат од страна на Бугарите

(но и на Турците). Во бројот од 21. 08. 1903 година читаме:

„Вестите за востанието во Европска Турција доаѓаат во печатот трети и исклучиво од турски раце или од Софија.
И во едниот и во другиот случај тие се подложуваат на преработка,
при што го лема улога игра не само богатата источна фантазија,
туку и желбата работата да се

претстави

во

таков

вид

,

каков

што

нај

-

многу

им

годи

на

Турците

и

на

Бугарите

“

.

Кога веќе ги спомнавме мемоарите на илинденските револуцио-не-ри, во кои тие наводно зборуваат за „Бугари“ во Македонија, треба да се има предвид и запишувачот на ваквите текстови. Ова ќе го илустрираме со примерот на проф. Љубомир Милетич. Овој деец е познат запишувач на мемоарите на повеќемина илинденски револуционери, меѓу кои се: Борис Сарафов, Даме Груев, Иван Гарванов и други. Во сите негови записи на сеќавањата, за нашиот народ секаде е употребуван терминот „

Бугари

,

бугарски

револуционери

“

и сл. Така е и со мемоарите на Борис Сарафов, од кого веќе ги цитиравме изјавите дека Македонците не се ни Бугари, ни Срби, туку само Македонци. Но во мемоарите запишани и објавени од проф. Милетич се споминуваат само „

Бугари

“

во Македонија. Дали и Милетич не постапил исто како што постапиле со текстовите на Ѓорче Петров, на Никола Вапцаров, на Славе Македонски, на архимандритот Царкњас и на којзнае уште колку други македонски дејци, т.е. дали и тој не ги фалсификувал изјавите на илинденските револуционери? Дека има сериозна основа да се претпостави ова, ќе го наведеме фактот дека Милетич бил за-ко-равен бугароман, кој отворено признавал дека не смее да се дозволи користење на термини поврзани со македонската национална засебност. Уште на 27.12.1903 година проф. Милетич во едно писмо до познатиот славист В. Јагиќ, ги искажал своите антимакедонски ставови,

ко-га напишал:

Дасе вовлекуваат во енциклопедијата некакви “Македонски Сло-вени” и да се оддел
уваат М
македонските
говори
во
посебна
група
-
тоа
не
сmee
да
се
допушти
,
зашто
од
научно
гедиште
тоа
никако
не
може
да
се
оправда
.

Значи, запишувачот на мемоарите на Сарафов, на Груев (но и на други македонски револуционери) проф. Милетич воопшто не ги кри-ел своите заблуди во врска со македонската национална засеб-ност.

Од сето ова цениме дека тој и навистина оставил вредни записи од илинденскиот период, но под сомнеж ја ставаме употребата на бугарските обележја во овие од него запишани мемоари на илин-ден-ци-те. Тој, како бугароман секако дека не би си дозволил да пи-шува за засебноста на Македонците во делата што самиот ги пи-шу-вал.

Некои бугарски историчари и публицисти прават подметнувања, и фалсификати, не само во текстовите, туку и во илустрациите. Ќе ја спомнеме книгата од М. Атанасов под наслов „Бугарскицаре“. Во неа се претставени илустрации на ликовите на сите бугарски ханови и цареви (почнувајќи од хан Кубрат, па се до денешниот бугарски цар Симеон). Но, во овие илустрации, илустра-то-рот направил фалсификат. Иако е сосема познато дека турко-монгол-ски-те бугарски ханови и припаѓале на жолтата раса, во оваа книга, овие ханови се нацртани безмалку со изглед на - Евро-пејци! Ова не се од-не--сува само на вештачки евро-пеи-зираните црти на нивните лица, туку и на облеките. Дури на ханот Кубрат му се нацртани и долга бела брада и коса, иако е познато дека во древниот „*Именик на бугарските ханови*“ (напишан во 8 век во времето на него-виот син Аспарух) јасно пишува дека ханот Кубрат, во склад со монголската традиција, бил со избри-чена глава, а такви биле и не-говите прет-ходници: Атила, Ирник и Гос-тун. Фалсифи-ка-тот на илустраторот е со сосема јасна намена - да се избег-не вистин-ски--от тогашен татаро-мон-гол--ски изглед и начин на обле-кување на Буга-рите и на читате-лите да им се остави потсве-сен впечаток дека тие небаре биле Европејци.

Фалсификати се правени и преку подметнување на фалсифи-ку-вани историски споменици преку кои се *докажувал* навод-ниот „бу-гарски карактер на Македонија“. Вакви фалсификати се правеле уште во 19 век. Во врска со ова ќе наведеме еден пример. Во 1997 година во Бугарија одедна вест дека во Воденско бил про-нај-ден натпис од вре-мето на цар Самоил, кој наводно датира од 989 година. Овој натпис стана познат под името „

Воденскиот

натпис

“

. Во него, царот Самоил себеси јасно се декларира како „

Бугарин

“

, а како „

Бугари

“

ги детер-минира и жителите на свое-то цар-ство. Но, лично директорот на Националниот историски музеј во Со-фија, Божи-дар Димитров, по стручното прегледување на овој нат-пис, децидно изјави дека нема никакво сомнение оти се работи за класи-чен фал--сификат. Како фал-сификатори Димитров ги посочи бугарските на-цио---нал-ро-ман-тичари од 19 век, кои, во својот романтичарски занес, ја фал-си-фи-ку-вале оваа плоча и ја закопале за идните времиња. Инте-ресно е тоа што овој „

Воденски

натпис

“

е многу сличен со „

Битолската

плоча

“

(во кој-ја, за царот Иван Владислав, пишува дека бил „

Бугарин

по

род

“

), па сега некои наши ис-тра-жувачи отворено го поставуваат прашањето за автентичноста и на „

Би

-

тол

ската

плоча

“

и бараат меѓународни експер-ти да ја утврдат нејзината старост. Подоцна Димитров стана голем анти-македонски пропагандист, но во овој случај тој постапи чесно и им направи услуга на Македонците.

На крајот, да ја спомнеме и појавата на криење на документите и на другите предмети, кои ја докажуваат македонската национална засебност низ историјата.

Во 1944 година во близината на Горна Џумаја (денешен Благо-ев-град, з.м.) бил отстранет споменикот од римскиот период, на кој пишувало дека градот *Скаптопатра* (град што се наоѓал близу денешниот град Сан-дански) бил *македонски град*.

На споменикот пишувало: „*Јас Цезар им забранувам на моите војници, како и на моите офицери да влегуваат во Скаптопатра и да ги обеспокојуваат жителите на овој македонски град-држава*“.

Доколку овој споменик и навистина е уништен (како што некои претпоставуваат), тогаш станува збор за чист варваризам на уништување на остатоци од древната историја.

Во шеесеттите години во бугарските библиотеки било можно да се истражува весникот „Македонски глас“ (1885). Но кога големо-бугарските пропагандисти ја откриле содржината на овој весник, наеднаш исчезнал од бугарските библиотеки и веќе не бил достапен за научните истражувачи од Македонија.

По пројавениот интерес на нашите историчари, бесследно исчезнал од Музејот на Вапцаров во Софија оригиналниот реферат на Никола Јонков Вапцаров, по кој била напишана неговата долга песна *Доклад*. Овој реферат бил однесен во Партискиот архив на БКП и никој досега не може да го види. Причината е во тоа што, во него Вапцаров јасно се декларира како национално свесен Македонец.

Секако дека има и други вакви многубројни примери. Конечно, не случајно и денес бугарските архиви се прилично затворени за истражувачите од Македонија, додека за презентирање на сите фалсификати на личните исправи и останатите документи на Македонците што беа извршени за време на тоталитарниот режим на Тодор Живков (посебно во времето на пописите) не би ни стигнале ниту десет вакви текстови.

КРАЈ